

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 15 marca 2021 r.

BADK.DPK.133.194.2020

P10-118/20	Data wpływu petycji 13 i 16 listopada 2020 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 15 marca 2021 r.

**ZACHOWANIE SPÓJNOŚCI SYSTEMU PRAWNEGO,
UJEDNOLICENIE POJĘĆ W USTAWACH:**

- **KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY,**
- **KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO,**
- **PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycje indywidualne

Sebastian Adamowicz.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustawy z dnia 25 lutego 1964 r.– Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, w celu zachowania spójności między orzeczeniem separacji a jej zniesieniem oraz ujednoczenia pojęć „konsula” i „osoby wyznaczonej do pełnienia jej funkcji.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji wnosi o ujednoczenie pojęć zawartych w ustawach:

1) Kodeks rodzinny i opiekuńczy poprzez:

– dodanie w art. 1 § 4 zdania drugiego w brzmieniu: „Do osób tych stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego działu dotyczące kierownika urzędu stanu cywilnego, z wyjątkiem art. 8 § 1 i 3 oraz 9 § 2.”,

– nadanie art. 59 nowego brzmienia o następującej treści: „W ciągu trzech miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia rozwodu małżonek rozwiedziony, który wskutek zawarcia małżeństwa zmienił swoje dotychczasowe nazwisko, może przez oświadczenie złożone przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub konsulem albo osobą wyznaczoną do pełnienia funkcji konsula powrócić do nazwiska, które nosił przed zawarciem małżeństwa.”,

– zmianę brzmienia art. 61⁶ § 3 o następującej treści: „Znosząc separację, sąd rozstrzyga o władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem małżonków i o utrzymywaniu kontaktów z nim. Przepis art. 58 § 1b stosuje się odpowiednio.”,

– dodanie w art. 89 § 3 zdania o następującej treści: „Jeżeli ustalenie macierzyństwa następuje po ukończeniu przez dziecko trzynastu lat, do zmiany nazwiska jest potrzebna jego zgoda.”;

2) Kodeks postępowania cywilnego poprzez dodanie art. 564¹ o treści: „Przepisy art. 562 i 564 stosuje się odpowiednio do osoby wyznaczonej do pełnienia funkcji konsula.”;

3) Prawo o aktach stanu cywilnego poprzez dodanie art. 12a o treści: „Ilekróć w ustawie jest mowa o konsulu, rozumie się przez to też osobę wyznaczoną do pełnienia jej funkcji.”.

Celem zaproponowanych zmian jest zachowanie spójności między orzeczeniem

separacji a jej zniesieniem, zwiększenie autonomii dziecka przy zmianie nazwiska oraz uznanie, że konsul i osoba wyznaczona do pełnienia jej funkcji wykonują zadania z zakresu prawa rodzinnego.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359), w **art. 1** § 4 stanowi, że mężczyzna i kobieta, będący obywatelami polskimi przebywającymi za granicą, mogą zawrzeć małżeństwo również przed polskim konsulem lub przed osobą wyznaczoną do wykonywania funkcji konsula.

Przepis **art. 59** k.r.o. stanowi, że w ciągu trzech miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia rozwodu małżonek rozwiedziony, który wskutek zawarcia małżeństwa zmienił swoje dotychczasowe nazwisko, może przez oświadczenie złożone przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub konsulem powrócić do nazwiska, które nosił przed zawarciem małżeństwa.

Zgodnie z **art. 61⁶** § 3 stanowi, że znosząc separację, sąd rozstrzyga o władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem małżonków.

Przepis **art. 89** § 3 ustawy stanowi, że jeżeli ojcostwa nie ustalono, dziecko nosi nazwisko matki.

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1575 ze zm.), w **art. 564** stanowi, że postanowienie rozstrzygające o tym, czy okoliczność przedstawiona przez kierownika urzędu stanu cywilnego wyłącza zawarcie małżeństwa, a także o tym, czy okoliczności przedstawione przez kierownika urzędu stanu cywilnego uzasadniają odmowę:

- 1) przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński,
 - 2) wydania zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, o których mowa w art. 41 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
 - 3) wydania zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem terminu, o którym mowa w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
 - 4) sporządzenia aktu małżeństwa zawartego zgodnie z art. 1 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
 - 5) wydania zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo,
- sąd wydaje po przeprowadzeniu rozprawy.

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 463 ze zm.), w **art. 12** ust. 1 stanowi, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60, 730 i 1133).

Zgodnie z ust. 2 tego przepisu, do spraw należących do właściwości konsulów stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2020 r. poz. 195).

INFORMACJE DODATKOWE:

Do Sejmu wpłynęły podobne petycje tego autora (BKSP-144-IX-251/20 i BKSP-144-IX-255/20), które w dniu 17 grudnia 2020 r. zostały skierowane do rozpatrzenia do Komisji do Spraw Petycji.

OPRACOWAŁA

Monika Ruszczyk

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz